

Μικροψυχία.

Ἡ μικροψυχία εἶναι ἀδυναμία καὶ ταπεινότης εἰς τὰ φρονήματα, εἰς τὰς πράξεις, καὶ εἰς τοὺς τρόπους τῆς ζωῆς. Ὁ μικρόψυχος εἶναι καὶ μικροπρεπής, καὶ ὑπουργός, καὶ ἐκδικητικός. Ἐπαίρεται εἰς τὴν εὐτυχίαν, ἐξευτελίζεται εἰς τὴν δυστυχίαν. Εἶναι μεμψίμοιρος εἰς τὰς λήψεις, ἀγενής εἰς τὰς δόσεις, καὶ ἄχαρις εἰς τὰς συναναστροφάς.

Ἀφροσύνη.

Ἡ ἀφροσύνη εἶναι ἀκρισία, προσερχομένη ἐξ ἀπειρίας καὶ ἀμαθείας· διὰ τοῦτο ἡ νεότης πλάττει πολλὰ καὶ λέγει ἀφθόνως, μὴ ἔχουσα ἔτι πείραν πραγμάτων. Εἰς ἀφροσύνην πίπτουσι καὶ ὅσοι κυριεύονται ὑπὸ παθῶν ἰσχυρῶν, ὅποια ὁ ἔρωρ, ἡ φιλαργυρία, καὶ τὰ τοιαῦτα· διότι δὲν ἀφίνουσι τὸν νοῦν νὰ κρίνῃ ἐλευθέρως τὰ πράγματα.

Λύπη.

Ἡ ἄμετρος λύπη εἶναι πάθος ψυχῆς, προξενούμενον ἐκ τινος λυπηροῦ συμβεβηκότος, ἢ ἐκ τῆς κράσεως αὐτῆς τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν προέρχεται ἐκ τῆς κράσεως, εἶναι σχεδὸν ἀνίατος ἀρρώστια· ὅταν δὲ ἐκ δυστυχίας, ἢ κατὰ συμβεβηκὸς λυπηρᾶς τινος διαθέσεως τῆς ψυχῆς, πρέπει ὅσον τὸ δυνατόν νὰ προλαμβάνωμεν τὴν θεραπείαν αὐτοῦ· διότι ἄλλως, δύναται νὰ φέρῃ ὀλέθρια ἐπακόλουθα. Ἡ λύπη φθείρει πᾶν ἀγαθόν, ταραττει τὴν ὑγίαν, καὶ καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον δυστυχῆ τῶντι καὶ ἀνίκανον νὰ ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ. Ἡ πλέον ἄδικος λύπη εἶναι, ὅταν τις δὲν εὐχαριστῆται εἰς τὴν παρούσαν αὐτοῦ κατάστασιν, ἀλλ' ἀγανακτεῖ, διότι ἡ τύχη δὲν προβιβάζει αὐτόν. Ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὰ πάντα κινοῦνται καὶ μεταβάλλονται· εἶναι ἀνόητος φιλαυτία νὰ θέλῃ τις ἑαυτὸν ἐξηρημένον. Ὁ τῶντι γενναῖος ἄλλο δὲν δύναται νὰ φυλάξῃ ἀμετάβλητον παρὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀρετὴν· τοῦτο εἶναι τάχα μικρόν; Ὅποια λοιπὸν καὶ ἂν ᾖναι τὰ αἷτια τῆς λύπης, πρέπει νὰ συμβουλευώμεθα τὸν ὀρθὸν λόγον, διὰ νὰ ἐξαλείψωμεν αὐτήν, ἂν δὲν θέλωμεν νὰ γεινώμεν θῦμα. Ἀπέθανε συγγενὴς ἢ φίλος; συλλογίζου, ὅτι εἶναι γενικὸς νόμος, ὃν καὶ σὺ, καὶ ἐγὼ, καὶ πᾶς ἄνθρωπος θέλει ποτὲ ἐκπληρώσει. Συνέβη σοι δυστυχία; συλλογίζου, ὅτι ἡ κοινῶς λεγομένη τύχη δὲν εἶναι σταθερά εἰς τὰς εὐνοίας αὐτῆς· ὅτι εἶναι αἰσχρὸν νὰ ἐξαρτᾷς τὴν εὐτυχίαν σου ἀπὸ τῆς ἀσάτου φαντασίας αὐτῆς· ὅτι δύναται πάλιν νὰ γίνῃ εὐνοϊκὴ, καὶ ἐνθ' δὲν ἐλπίζεις. Συλλογίζου μᾶλλον τὴν θεῖαν πρόνοιαν· διότι ἡ λεγομένη τύχη εἶναι μηδέν. Τέλος πάντων, ἡ ἐνασχόλησις καὶ ἡ συναναστροφή τῶν φρονίμων φίλων εἶναι τὰ καλῆτερα θεραπευτικὰ τῆς λύπης.